

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului :
Parohiile cl. I. pe un an 800 Lei
Parohiile cl. II. 700 Lei
Parohiile cl. III. și subclasă 600 Lei
Pentru particulari 500 Lei

APARE DUMINECA

MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI
EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.

Prețul inserțiunilor

Concurs de prot. 1.00 Lei. Parohii de
cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei
Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.

Preteasa, colaboratoarea preotului în parohie.

În numărul 11 al Foli Diecezane din anul acesta, am citit un frumos articol intitulat: „Pe drumul îndemnurilor Arhieresti” și semnat de o preteasă, cu numele L. Ursache.

Ce urme adânci lasă în sufletul celitorului atent, fiecare cuvânt din acest articol. Câtă înțelegere are această tânără preteasă care își împletește cu adevărat firul vieții cu al soțului ei. Câtă bunătate, câtă dragoste și câtă alinare aduce această demnă preteasă în greaua misiune a preotului.

În numărul următor al F. D., am citit un nou articol, scris de aceeași preteasă și intitulat: „Ingerul vestește Fecioarei”. Acest articol documentat, citatele din sf. Scriptură precum și consultarea de scriitori străini, în original, m'a făcut să citesc printre rânduri că respectiva preteasă are, pe lângă alese calități sufletești și o bogată cultură teologică.

Și cum admir asemenea excepții ale doamnelor zilelor noastre, m'am interesat în ce parohie se găsește, apoi m'am hotărât și m'am dus acolo, pentruca personal să pot avea fericirea, a vedea o familie pretească ideală, unde preotul și preteasa colaborează și se complectează reciproc în marea misiune din via Domnului.

Dela gara Berzovia, după un drum de vreo 9 km., am ajuns în satul Jersig. Este o parohie modestă ca înfățișare, dar curată. Ceiace îți atrage atenția este, că în mijlocul satului se află o grandioasă biserică minoritară, lângă ea având o majestoasă școală, tot minoritară. Iar spre capul satului așteaptă, cu multă resemnare... — în urma repetatelor memorii și intervenții făcute de preotul locului — oblăduirea statului român, o prea modestă școală românească și o și mai modestă bisericuță ortodoxă, în al cărei lemn dintele vremii sapă de două secole și jumătate.

Dupăce am trecut în câteva minute prin tot satul, la extremitatea lui, îmi arată un locuitor o casuță mică și neînsemnată. Îmi spune că este casa parohială. Are în fața ei un râuleț, care vara, își schimbă înfățișarea, transformându-se într'o baltă și îmbrăcându-se într'o manta verde pentru a fi leagăn fânțarilor și broaștelor cântărețe și mult grăitoare...

Trecând baltă pe o punte care se clătina și pârâia din toate încheeturile, am ajuns în fața casei. Am dat la o parte o poartă, care arată că stăpânii casei nu se tem de hoji... Un dulău bătrân și amărât, vestește cu un lătrat lung și întrerupt, că a sosit cineva neașteptat. Deodată apar în prag patru fețe nedumerite a căror expresie trăda după câteva secunde multă blândețe, dar și mai multă bunăvoință. Era părintele Alexandru Ursache, doamna preteasă Lucreția și două fetițe ca două luminițe.

S'au bucurat mult, când au văzut că s'a abătut cineva și pala ei să-i cerceteze. Dar și mai mult s'au bucurat, când au înțeles că un preot, pe care nu l-au cunoscut decât din auzite, vine să-i viziteze, îndemnat fiind, numai și numai de o curată și sinceră dragoste colegială.

Dupăce ne instalăm într'o micuță cămăruță, — cu tavanul la 2 m. și ceva... dela pământ — sora preteasă nu întârzie a da dovadă de o excepțională ospitalitate și de multă destoinicie în arta culinară.

Trecurăm apoi la obiectul vizitei și angajăm discuții referitoare la misiunea preotului precum și la necesitatea colaborării în această misiune și a pretesei.

În golul miciei camere, încep să disting din clipă în clipă două ființe omenești, palide și subțiri, dar având sufletele îmbrăcate în petalele cele mai nobile și cele mai parfumate. Cuvintele lor, spuse cu multă convingere, erau întărite de o neasemănată putere launtrică și iluminate de focul sacru al credinței.

Privindu-i prin prisma sufletului meu, deodată văd pereții de pământ dându-se la o parte,

tavanul tinzând spre înălțime iar camera cea micuță transformându-se într-o cameră spațioasă, cum rar se găsește sub soare..., pentru a putea cuprinde două suflete atât de mari. Iar măsura pe care ședeau și ascultau cele două copilițe Genuța și Dichi, devine cel mai frumos suport de giuvaericeale, mica bucurie și podoabă pământescă a acestor părinți, dar îndeosebi a mamei ce se poate numi Cornelia timpurilor noastre.

Am stat la această familie preotească două zile și — cu mici întreruperi — am tot discutat. Am trecut de câteva ori prin toată știința teologică, iar când am ajuns la cetit am rămas plăcut surprins de vasta lectură ce au făcut și fac acești doi soli ai luminii, precum și de vastele cunoștințe ce le au în toate domeniile, în urma acestei asidue munci intelectuale.

Și atunci mi-am pus o întrebare, iar concomitent am îndreptat spre cer o rugăciune: „Doamne, scoate aceste două lumini de sub obrocul Iersigului și du-i Doamne la un loc unde e nevoie de multă, multă lumină pentru că ei Doamne pot lumina tuturor“. Sunt două elemente la înălțimea lor și ca pregătire, au licențe în teologie, iar doamna preoteasă și pe cea în litere și filosofie, apoi am mai adăugat: „Dă Doamne gândul cel bun viitorilor preoți ca atunci când se căsătoresc să caute astfel de soții, cari prin cultura și pilda lor, să împodobească cuvântul de preoteasă și să fie cea mai rodnică predică a preotului. Să nu se complacă a vieții cu una ce nu are decât avere — adusă sau poate numai promisă — și care de multe ori rămâne în urma multor sătence mai răsărite și ca port și ca vorbă, dar mai ales ca faptă.

Și câtă modestie... câtă resemnare... am găsit la cei doi confrăți, pe cari îi socotesc ca două excepții contimporane. Sunt mulțumiți cu situația în care se găsesc. Un mic lucru îi neliniștește și anume clima acestei regiuni complicată de balta ce le stă sub fereastră, care contribuie zi de zi la slăbirea plămânilor... deveniți prea sensibili în urma unei prea încordate munci.

Și acum mă adresez vouă, dragi preotese, pe cari vă poate stimula orice „jurnal de modă“, ca să faceți cele mai curioase haine sau pălării, dați dovadă că și articolele colegei voastre, a preotesei Lucreția Ursache din Iersig, sunt un stimulent pentru viața voastră, pe care Dumnezeu a legat-o de a unui preot.

Cele ce posedăți diplome sau o școală ce poate face față împrejurărilor, mai veniți cu câte ceva frumos din activitatea voastră la sat și urmați pe colega voastră și cu scrisul. Nu vă cere nimeni să scrieți articole teologice pentru că acestea cer o pregătire teologică sistematică. Sunt însă atâtea domenii în care puteți scrie. Așa am putea ajunge la o pagină în foaia noastră diecezană, numită „pagina preoteselor“.

Și pagina aceasta va fi nu numai o cinste a voastră, a preoteselor, ci și o bucurie a noastră, a preoților.

Să ne gândim totdeauna și cu toții, preoți și preotese, la cuvintele Mântuitorului: „Voi sunteți lumina lumii și sarea pământului.“, iar misiunea noastră să devină o pasiune, elan, dăruire, jertfă.

Pr. Alexandru Nicoliciu

Din Pastoralele arhieresti.

Din Pastorală I. P. S. mitropolit

Dr. Nicolae Bălan:

Bunul Dumnezeu ne-a rânduit să ajungem din nou sfintele sărbători ale Invierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Oricât de aspre sunt vremurile și oricât de mari încercările prin cari trecem, vestea Invierii pe care ne-o înprospătează aceste sărbători coboară în sufletele noastre balsam de alinare și putere de nădăjduire. Omul credincios are în Invierea Domnului cheazășia sigură că până la urmă tot binele va învinge asupra răului, tot viața asupra morții, tot dreptatea asupra nedreptății. Pătimirile pot să țină uneori timp mai îndelungat și să fie deosebit de grele, dar cine le rabdă cu suflet curat tot va avea parte de bucuria biruinții și a ieșirii la lumină. După Vinerea Patimilor urmează Dumineca Invierii.

Cu această siguranță primim noi astăzi solia luminată a sfintelor Paști.

Dar Invierea Domnului ne este, iubiții mei, temeiul sigur de nădejde nu numai pentru fiecare din noi în parte, ci și pentru neamul nostru întreg, care poartă acum cu răbdare și fără să fi făcut vre-o strâmbătate cuiva, încercările acestor vremuri de războiu. Suferințele de acum nu pot să se prelungească peste măsură. Să așteptăm cu încredere ziua cea mare a Invierii neamului, căci Dumnezeu nu a făcut neamurile ca să le piardă, ci ca să slujească la descoperirea măririi Lui prin faptele și vrednicile lor.

Trebue să ne pătrundem, dragii mei, până în adâncul sufletelor noastre de credința că între neamurile lumii are și neamul nostru o *chemare*. Dumnezeu i-a dat și lui anumite daruri pe cari are să le pună în lucrare, ca să arate și el, prin talantul ce i l-a încredințat, o latură din mărirea lui Dumnezeu. Dacă timpurile grele din trecut nu au îngăduit neamului nostru să-și împlinească până acum toată chemarea lui, trebue să avem încredere că de abia de aici înainte va începe timpul lui. Deci nouă *ne aparține viitorul*, după ce ne-am pregătit pentru el.

Cel dintâi lucru ce ni se cere ca să putem împlini un rost al nostru pe pământ este de-a ne pătrunde cu toți de convingerea *că avem un astfel de rost* și că nu ne aflăm pe lume pentru a trăi fără nici o țință, la întâmplare. Precum omul singuratic numai atunci e ajuns la vârsta înțelepciunii când își dă seama ce daruri deosebite are el dela Dumnezeu și ce rost deosebit are el de împlinit pe lume, așa și un popor numai atunci începe să joace un rol al lui, când i se luminează chemarea deosebită ce o are pe pământ.

Convingerea despre un rost, despre o chemare proprie, pe care o câștigă și pe care și-o adâncește un popor în sufletul lui, îi sporește puterile ca să-și tindă spre împlinirea acelei chemări.

*Din Pastorală P. S. Episcop Andrei
al Aradului.*

Paștile sunt sărbătoarea cerului și a pământului, când „cele cerești împreună cu cele pământești prăznuesc“. Cu acest prilej natura se îmbracă în haina de sărbătoare a primăverii, pentru a prăznuși în podoabă Învierea Domnului, iar cele cerești par că ne grăesc zicând: „Omule, caută la cele din jurul tău, care toate îți grăesc în graiul lor tainic, și vezi că în lume nimic nu piere, ci toate își schimbă numai forma. Cunoaște că *nu moartea, ci viața este legea ce stăpânește pretutindenea*. Dumnezeu este „viu“ și ceea ce tu numești „moarte“ nu este altceva decât o formă de trecere a vieții dela o stare mai joasă la alta mai înaltă. Ceea ce este pentru ochiul tău primăvara în natură, aceea este pentru sufletul tău cel nemuritor Învierea Domnului: *Chezășia învierii tale din morți*. De aceea nu fii necredincios, ci credincios!“

Precum soarele de primăvară aduce un spor de lumină și alungă din natură întunere-

cul iernei, tot așa și praznicul Învierii Domnului alungă din sufletul credincios groaza morții, iar mugurii și florile arborilor închipuesc nădejile ce renasc în sufletul omenesc.

Un creștin, încântat de această întâlnire potrivită, ce se petrece an de an între primăvară și praznicul Învierii Domnului, ar fi dorit ca florile primăverii să nu se mai scuture, și deaceia se tânguia astfel: „Doamne, de ce nu lași ca în natură primăvara să fie veșnică, pentru ca din semnele ei omul să învețe toate tainele învierii?“ Este adevărat că primăvara din natură este o icoană a învierii morților, că florile primăverii se scutură încurând, și că și praznicul Învierii Domnului nu stă pe loc, ci trece. Inșă toate acestea spun iarăși omului, în graiul lor, că el „*nu are aici celate stătoare, ci caută pe ceea ce va să fie*“. (Evrei 13 v. 14.)

*Din Pastorală P. S. Episcop Vasile
al Timișorei:*

Iisus Hristos Mântuitorul S'a smerit pe Sine și S'a făcut ascultător față de Dumnezeu-Tatăl până la moartea pe cruce. „*Pentru aceea și Dumnezeu L-a prea înălțat pe El..*“ (Filip II., 9).

Să ne smerim și noi, cu gândul, în fața dumnezeieștii Lui învățături și să ne obișnuim — mai mult ca până acum — a ne potoli setea sufletului nostru de a ști, de a cunoaște adevărul, taina lumii din jurul nostru, rostul nostru în lume și al lumii întregi la lumina învățăturii Lui și potrivit deslușirilor ce această cerească învățatură le dă drept răspuns la întrebările, cari frământă creierul nostru. Smerita primire a învățăturii creștine de către mintea noastră, de multe ori prea încântată pe sine și de puterile ei firești, temeluește în sufletul nostru, prin dar de sus, acea credință neclintită a mucenicilor și eroilor Crucii, care ne susține și îmbărbătează în toate suferințele și greutățile, prin cari ne este dat să trecem în aceste vremuri de crâncenă încleștare a neamurilor și care nu se poate să nu-și pună pechea ei hotărâtoare asupra întregului nostru fel de a gândi și a fi.

Din această credință — care este primul pas spre înnoirea noastră în duhul slavei, pricinuită de învierea Domnului — isvorăsc îndemnuri și chemări, cari îndreaptă și voința noastră spre o voită și statornică supunere a vrerilor noastre față de voia lui Dumnezeu. Iar această statornică împreună-lucrare a noastră

cu Dumnezeu este calea desăvârșirii, calea sfințeniei, ce duce nedesmițit la slava ce ni-a prilejuit-o Iisus Hristos Domnul prin slăvită învierea Sa. Aceasta este „înnoirea vieții“, la care suntem chemați prin Învierea Domnului.

*Din Pastorală P. S. Episcop Nicolae
al Clujului.*

Toate robiile sunt rele, fiindcă toate sunt împreunate cu suferințe, cu cazne, cu munci. Și toate sunt nevrednice de omul pe care Dumnezeu — când l-a zidit — l-a înzestrat cu libertate. Totuși cea mai grea și cea mai rușinoasă robie e a păcatului. În robia față de oameni te pot împinge oamenii; în robia păcatului însă te înjugi totdeauna tu singur. Și apoi oamenii îți pot robi doar trupul cel peritor, sufletul nu ți-l pot lega cu nici un fel de cătuși. Cel robit oamenilor poate fi slobod lui Dumnezeu. Robia trupului ține numai în veacul de acum, iar robia sufletului prin păcat ține în veacul de acum și în celce va să vină.

În această robie s'a înjugat Adam prin păcatul trufașei neascultări și ea ar fi împărțit peste oameni până la sfârșitul veacurilor și dincolo de ele, dacă Tatăl cel ceresc nu s'ar fi îndurat să trimită — la sorocul rânduit de El — pe însuși Fiul Său cel iubit, ca prin jertfa Lui să ștergă păcatul și să ridice osânda lui din lume, așezând pe om iarăși în scaunul de cinste al fiilor lui Dumnezeu.

Acest dar împăralesc nu l-a câștigat omul prin vrednicia sa. Nici măcar prin câința sa, ca fiul cel pierdut din Evanghelia Domnului. Ci el s'a revărsat asupra lumii numai și numai din iubirea cea fără de margini a Părintelui celui ceresc, din covârșitoarea Lui milă de oameni. Căci zice Scriptura: „Așa a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe Fiul Său cel unul născut l-a dat, ca tot celce crede întrânsul să nu piară, ci să aibă viață veșnică“ (Ioan 3, 16).

Nici o biruință nu se câștigă fără luptă și fără jertfă. Iar pentru cea mai strălucită biruință — a vieții asupra morții — Fiul lui Dumnezeu a trebuit să poarte cea mai înviforată luptă și să aducă cea mai mare jertfă.

*Din Pastorală P. S. Episcop Nicolae
al Oradiei.*

În lume există un mormânt, unul singur, la căpătâiul căruia nu sunt scrise obicinuitele cuvinte: „Aici odihnește...“, ci solia de biruință a Îngerului: „A înviat! Nu este aici“. Este

mormântul Domnului. Căci Domnul a frânt, cu puterea Sa cea dumnezeiască, legea de fier a morții și și-a deschis mormântul, înviind cu mărire, spre viață nemuritoare. „Omorât fiind de moarte, Domnul a omorât moartea“, zice Fericitul Augustin, iar Fericitul Ieronim adaugă: „Domnul a mers spre moarte, pentru ca moartea, prin moartea Lui“, urmată de înviere, „să-și găsească moartea“. Și'ntr'adevăr așa și este.

Dela 'nceputul lumii toți oamenii — tineri și bătrâni, bogați și săraci, tari și slabi, buni și răi — i-au căzut jertfă și au rămas în stăpânirea ei. Numai Domnul, lăsându-se omorât de ea, i-a putut frânge puterea, numai Domnul i-a putut rupe lanțurile, numai Domnul a intrat în împărăția ei, nu ca un învins, ci ca un biruitor atotputernic.

Prin învierea Domnului moartea și-a pierdut atotputernicia și tirania ei. Ea nu mai poate speria, nu mai poate îngrozi cu amărăciunea și uriciunea ei, pe cei ce se luptă împotriva ei, întăriți cu puterea Domnului celui răstignit și înviat, pentru că toți aceștia cunosc acum cele ce îi așteaptă dincolo de hotarul morții și știu că va neni și pentru ei învierea din moarte, spre viață vecinică, așa cum a înviat și Domnul, făcându-se întâi-născut din morți pentru noi.

Zdrobind Domnul puterea morții, prin Învierea Sa, a zdrobit în acelaș timp și puterea păcatului, a cărui urmare și răsplată este, cași pe stăpânul și părintele păcatului, pe diavolul.

Sărbătorile Credinții

Gândurile creștinești s'au îndreptat anul acesta mai direct către Golgota și de acolo parcă sau înălțat mai concentrate către Cer. Oamenii frământați pentru ziua de mâine, au alergat anul acesta în număr neobicinuit de mare să-și odihnească sufletele în fața sfântului Altar, simțind fiecare mai real, nădejdea reînvierii...

Privegherile sfintelor Patimi ale Mântuitorului din Joia și Vinerea mare, sau săvârșit în orașul nostru într'o atmosferă cucernică. A slujit însuși P. S. Sa episcopul Veniamin, înconjurat de 12 preoți și 3 diaconi.

Vineri la *Punerea în Mormânt* a predicat I. P. C. pâr. Arhimandrit Dr. L. Busuioc, iar seara la *Plângeri* a predicat pâr. secretar eparhial P. Toma.

Duminecă dimineața la *Înviere* P. S. Sa cu un sobor de 16 preoți și diaconi în odăjdii

strălucitoare au săvârșit Invierea în fața Crucii din piața mare, frumos decorată și iluminată de On. Primărie.

Intr'o lumină strălucitoare se auzeau ca un ecou clopotele Invierii... Dl. Col. D. Fortunescu adresează salutul creștinesc de înviere armatei din Garnizoană așezată în careu.

Adunatu-sau la această litie din straja dimineții, câteva mii de creștini de diferite confesiuni.

La *Sf. Liturghie* a slujit acelaș sobor de preoți. La vohod, P. S. Sa, apreciind activitatea culturală a părintelui profesor Dr. Petru Rezuș dela Academia noastră teologică, l-a hirotesit întru protopop onorar.

Răspunsurile liturgice dela toate serviciile din săptămâna mare și din zisa de Paști le-a dat Corul „Reuniunii de Cântări“ de sub conducerea d-lui prof. A. Buțiu și a d-lui căpitan I. Manole din Reg. 96 Inf.

Răspunsurile compozitorilor Muziceșcu și Cucu, executate de acest merituos cor, au reușit să producă atmosferă, de mare praznic. Dar, impresia cea mai puternică a culminat în *Imnosul Paștilor*, de compozitorul A. Sequens, a cărui memorie trăește mereu printre noi, prin compozițiile lui și prin toată averea lui, lăsată societăților de binefacere.

Pastorală a fost rostită de însuș P. S. Sa episcopul Veniamin.

Luni, a doua zi de Paști Sf. Liturghie a fost săvârșită de un sobor de 7 preoți și 2 diaconi, în frunte cu păr. consilier - referent eparhial Romul G. Ancușă, care a și predicat despre: „Invierea duhovnicească și învierea națională“.

S'a ieșit cu litia la cimitir, unde după pomenirea morților s'a făcut sfințirea apei, stropindu-se mulțimea imensă de credincioși.

Răspunsurile le-a dat corul „Căminului cultural“ de sub conducerea dlui prof. D. Cusma.

Paștile din anul acesta s'au sărbătorit în orașul nostru într'o nădejde mai mare a Invierii!

T. R.

Oricare ar fi sacrificiul tău, acesta nu-l poate egala pe al ostașilor care ne asigură liniștea și siguranța zilei de azi și de mâine.

Porunca ceasului de față: să dăm mână dela mână pentru ajutorarea familiilor mobilizaților nevoiași.

RECENZIE

Diacon Dr. Orest Bucevschi, prof. la Facultatea de teologie din Cernăuți, **Iubirea față de aproapele**, I, Cernăuți, Glasul Bucovinei, 1942, p. 57

Vremurile ce le trăim, din ce în ce mai intens și mai dramatic, au săltat la ordinea zilei o întreagă serie de probleme morale și sociale, care privitye de ochii noștri, printr'o prismă cu totul nouă și neașteptată, au devenit de cea mai acută actualitate.

Clasica, sublima, altruista, pacificatoarea și nemuritoare iubire a aproapelui este astăzi o problemă morală mai la ordinea zilei decât oricând.

Deplin rezolvată și conturată de doctrina creștină, iubirea față de aproapele a rămas încă o problemă de rezolvat pentru viața în curs a omenirii.

Această viață în curs a omenirii a ridicat din nou această problemă morală pe scena universală a lumii, desgolind din nou câteva din cele mai tragice aspecte și forme ale crizei morale în care se sbate întreaga umanitate.

Situată, mai arzător ca oricând, pe planul universal extern, de către acest războiu apocaliptic, care prin definiție luptă pentru cruce și aproapele nostru, iubirea față de acest aproapele nostru este situată tot atât de arzător și pe planul intern al Țării noastre românești și ortodoxe.

Situarea concretă și reală a iubirii față de aproapele pe planul intern românesc și ortodox va atinge după sine învingerea tuturor greutăților și piedecilor ce se opun în calea realizării tuturor dezideratelor noastre naționale.

Studiul acestei probleme morale și actualizarea ei în momentele de față este, astfel, mai mult decât o idee fericită, este o necesitate imperioasă.

Cu studiul acestei probleme morale se ocupă dl prof. Orest Bucevschi dela Facultatea de teologie din Cernăuți.

Plecând dela fenomenul, unanim recunoscut al crizei morale ce bântue în omenire, autorul își justifică preocuparea sa cu această problemă morală și socială și studiul ei, apoi trece la expunerea principiilor preliminare necesare pentru însăși tratarea chestiunii.

„Iubirea naturală față de aproapele se întemeiază pe aceeași natură și descendență fizică a tuturor oamenilor, la care se adaugă tendința naturală pentru viața socială și ajutorul reciproc. Creștinismul primește și desăvârșește această

fundamentare, cerând să-l iubim pe aproapele și pentru faptul că toți suntem chemați — prin jertfa Fiului lui Dumnezeu — la comunitatea de viață vecinică, fericită, cu Dumnezeu — să-l iubim pentru Dumnezeu. Prin urmare și iubirea primește în creștinism o temelie nouă (comunitatea cu Dumnezeu prin chemarea la viață vecinică, fericită), și un motiv nou (iubirea lui Dumnezeu). Iar faptul acesta, fără îndoială, contribuie efectiv la realizarea scopului urmărit de iubirea față de aproapele. Cu alte cuvinte creștinismul prin harul divin perfecționează dragostea naturală de aproapele, dându-i un motiv supranatural — pe Dumnezeu — și fortificându-i voința de realizare (p. 3 sq.).

După alte ample considerente de filosofie morală, autorul se oprește asupra manifestărilor naturale necreștine ale iubirii față de aproapele, conținute în maxima-sinteză, supranunită „regula de aur”: „Nu face altuia ce nu vrei să ți se facă ție!”

Autorul studiază, astfel, antichitatea păgână în ceea ce privește manifestările ei față de aproape și seamăn: ura, mânia, binefacerea, răsplata, eudaimonismul, cosmopolitismul sunt trecute în revistă și cercetate din punct de vedere critic.

Sunt trecute apoi în revistă diferitele religii mari necreștine: islamismul, confucianismul, budismul, etc., pentru a se trage concluzia, că iubirea adevărată nu este cunoscută de lumea veche.

Încheind studiul anticității păgâne și al religiilor mari necreștine, autorul trece, în sfârșit, la iudaism, sau la religia monoteistă relevată a Iudeilor, și ca religie reîncreștinată, însă superioară celorlalte religii necreștine datorită revelației progresive al cărei tezaur doctrinal îl deține până astăzi.

Natural că iudaismul, ca religie, și Vechiul Testament, ca parte integrantă a sfințitei Scripturi, cuprind elemente noi progresate, pe cale de revelație, în rezolvarea problemei iubirii de aproapele.

Totuși nici iubirea Vechiului Testament nu este încă iubirea luminoasă, sublimă și nemuritoare a Testamentului Nou. Testamentul Vechiu deschide abia zori, el este abia prefața la marea odă, ce-o va înălța dragostei, apostolul neamurilor, în Noul Testament.

Cu doctrina Noului Testament despre dragoste însă, rămâne ca autorul să se ocupe, în continuare, într-o broșură viitoare.

Studiul prezent este scris într-o limbă frumoasă și atrăgătoare, bine cunoscută d-lui prof. O. Bucevschi și din studiile sale prețioase dog-

matice ce le-a scris, iar toate susținerile sunt întemeiate pe cele mai autorizate voci de moralisți streini și români.

Exprimându-ne deplina satisfacție de-a fi citit o carte rară, plină de lumină și de senin sufletească creștin, care varsă adevărat balsam binefăcător în aceste vremuri cumplite, în sufletele noastre bolnave, urăm autorului spor în studiul și actualizarea marelor probleme ale moralei și sociologiei creștine.

Prof. Dr. Petru Rezuș

Conferința preoțimei tractului Bisericii-albe.

Preoțimea tractului Bisericii-albe, și-a ținut conferința pastorală în ziua de 7 Aprilie 1943 în comuna reședință Răcăjdia, cu care ocazie toți preoții s'au mărturisit și împărtășit cu s. s. Taine. În sf. biserică au cuvântat preoții Simeon Bartolomeiu din Vrăniuț și Cornel Panciovan din Iertof. După Sf. Liturghie împreună cu chemarea Duhului Sfânt, săvârșită în sobor de protopopul tractual Ioan Oravițan și preoții mai sus numiți, preoții în număr de 25 trec în sala școlii primare, unde după cuvântul de deschidere al protopopului, își desvoltă, cu multă pricepere și documentat conferința despre „Preotul și mila creștină, organizarea ei în parohii”, preoții Gheorghe Târba - Sasca-montană și Iosif Râta - Vrăni. La discuția deschisă asupra celor propuse de conferențieri, iau parte preoții: Cornel Panciovan, Constantin Dămian, Gheorghe Runcan, Aurel Mihailovici și Iancu Tilca, încheindu-se discuția, prin protopop, care rezumă propunerile, precizează în câteva puncte calea pentru reușita organizării milei în parohii. După aceste conferințe preotul Constantin Dămian - Rusova-nouă își cetește impresiile din timpul concentrării Sf. Sale pe front. Rezultatul acestei descrieri, nu se poate mai frumos aprecia, decât prin mărturisirea, că preotul însuși, în cursul cetirei, a fost emoționat, până la lacrimi. După comunicarea unor ordine oficiale, cari reclamă instrucțiuni, protopopul declară conferința închisă.

Din motive de deplasare anevoioasă și costisitoare, în ziua de 9 Aprilie a. c. protopopul s'a deplasat în Moldova nouă, pentru a prezida conferința pastorală a preoțimei din plasa Moldova-nouă, aparținătoare tot acestui tract.

În cadrul Sf. Liturghii, pontificată de protopop, asistat de preoții Constantin Popescu Moldova-veche și Rusălin Simeria Sichevița,

cuvântă preoții Septimiu Daș-Șușca și Rusălin Simeria-Sichevița. După Chemarea Duhului Sfânt, preoții retrăgându-se la oficiul parohial se deschide de protopop conferința, iar preotul Arsenie Golumba din Berzasca își desvoltă conferința, foarte bine reușită, despre același subiect, ca și cea din Răcăjdia. După comunicările oficiale, preoții iau masa în comun.

Atât în Răcăjdia, cât și la Moldova-nouă, s'a dovedit, că preoții în zilele de azi, cu deosebită bucurie participă la conferințele pastorale, adevărate conveniri frățești, căci multe sunt azi de consultat, fie între ei, dar mai ales cu înainte stătătorul lor, pentru a ști să satisfacă tuturor îndatoririlor impuse lor.

Ș T I R I

P. Sf. Sa Episcopul Veniamin exprimă pe această cale tuturor cari i-au trimis felicitări din prilejul praznicului »Invierii Domnului« — călduroase mulțumiri și le împărtășește arhieresti binecuvântări.

Prea Sfințitul Episcop Veniamin a trimis un exemplar din cărticica de rugăciuni, tipărită cu binecuvântarea P. S. Sale, Domnului Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, prof. Mihai Antonescu.

DI Vicepreședinte a confirmat primirea, dând următorul răspuns:

Prea Sfinția Voastră,

Am primit cărticica de rugăciuni pe care mi-ați trimis-o și vă mulțumesc călduros pentru creștinescul Dvs. dar.

Totodată țin să vă exprim mărturia sinceră a recunoștinței mele pentru strădania Dvs. de a aduce mângădere ostașilor răniți și celor de pe front.

Rog pe Prea Sfinția Voastră să primească încredințarea cucernicelor mele sentimente.

Vicepreședintele Consiliului de Miniștri

M. Antonescu

Arhimandrit Ioan Dinu. Cu multă bucurie aflăm, că în ziua de Bunăvestire a fost hirotesit întru arhimandrit în biserica cu lună din Oradea din partea P. Sf. Sale a episcopului Nicolae Colan al Clujului, păr. profesinței Ioan Dinu, vicarul episcopiei ort. rom. al Orăzii. Hirotesirea s'a făcut în urma aprobării Sf. Sinod, care a apreciat meritele păr. I. Dinu, care și-a slujit Biserica și Neamul cu un rar devotament în toate demnitățile bisericesti pe cari le-a avut la Sibiu și Oradea. Felicitările noastre.

Protopresbiter nou. Apreciind P. S. Episcop Veniamin activitatea științifică a păr. profesor Dr. Petru Rezuș dela Academia noastră teologică, a binevoit a-l hirotesi întru protopop onorific în ziua întâi a ss. Paști.

Distincții. Din prilejul sărbătorilor sfinței Invierii a Domnului, P. S. Episcop Veniamin a distins cu dreptul de a purta brâu roșu pe următorii preoți: Ilie Imbrescu din Mehadica, Alexandru Nicolici din Tufări și Profir Crisciu din Surducul-mic. Felicitări.

Decorat. Colaboratorul nostru pr. T. Constantin din Vrani a fost decorat cu distincția *Crucea Daneș* năi cu spade, cu panglică de Virtute Militară. Este o apreciere frumoasă a unei datorii împlinite, ca preot misionar și bun român, pe frontul de răsărit, de unde s'a reîntors în preajma sf. sărbătorii.

Conferințe religioase la Cluj. P. Sf. Sa Episcopul Nicolae Colan al Clujului a organizat în Postul mare o serie de conferințe religioase menite să lumineze o seamă de probleme actuale din preocupările vieții creștine. Seria conferințelor a deschis-o P. Sf. Sa vorbind despre „Hristos și copiii“. Au mai ținut conferințe: Păr. rector Dr. L. G. Munteanu despre „Creștineasca așteptare a Sf. Paști“; Păr. prof. E. Nicolescu despre „Hristos și tineretui“; Păr. cons. Dr. V. Sava despre „Căsătoria în concepția Bisericii și a Statului“; Păr. prof. Dr. I. Pașca despre „Viața femeii creștine“ și Păr. Fl. Mureșanu despre „Viața Preacuratei Fecioare Maria“. Conferințele s'au ținut în biserica catedrală Dumineca după masă după Vecernie, fiind încadrate în cântări religioase cântate de Corul episcopiei condus de păr. cons. L. Curea.

Revista Teologică, organ pentru știință și viața bisericească, întemeiat în 1907 de I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, numerii *Martie* pe *Aprilie* a. c. de 108 pag. cuprinde un bogat material de deosebit interes pentru preoțime și anume: Grigore T. Marcu: Înălțarea în rang a Acad. teol. „Andreiane“; Prof. Dr. I. Felea: Necesitatea religiei; Diacon Dr. I. Stanescu: Căderea Ierusalimului; Prof. Dr. T. Bodogae: Vechea autonomie și centralismul papal; Pr. Dr. C. Sârbu: Valoarea timpului; Pr. Dr. Sp. Cădea: Două predici pentru postul mare. Apoi o bogată cronică despre mișcarea literară teologică, cu recenzia diferitelor cărți, precum și despre evenimentele mai importante din viața bisericească. Atonamentul 560 Lei. Redacția și administrația Acad. teol. Sibiu. Această escelentă revistă n'ar trebui să lipsească din casa nici unui preot, și de aceea o recomandăm cu toată căldura.

„**Viața Ilustrată**“ dela Cluj — cea mai frumoasă revistă de familie — ne-a sosit pe lunile Martie și Aprilie. Ambele cu minunate ilustrații și cu un

bogat material, despre mișcarea religioasă și literară din partea de Nord a Ardealului. Numărul pe Aprilie este închinat Praznicului Învierii Domnului și are în frunte Pastorală P. Sf. Sale Episcopului Nicolae. Recomandăm cu precizie să îndemne intelectualii noștri s-o aboneze, sprijinind astfel opera culturală a fraților noștri. Abonamentul 450 Lei și se trimite vicariatului ort. rom. din Alba Iulia.

Propagandă culturală la sate. În vederea coordonării și intensificării propagandei culturale la sate s'a convocat pentru astăzi la Logoj o consfătuire la care participă și P. S. Episcop Veniamin. Acțiunea fiind pornită de organele Statului și purtând înalte de toate o pecete națională și patriotică, consfătuirea urmează a se ține sub conducerea dlui Prefect al județului nostru, Col. I. Utză.

Din grozăviile comuniștilor. În apropierea orașului Smolensc într-o pădure s'au descoperit de curând cadavrele câtorva mii de ofițeri polonezi masacrați de Ruși, după împărțirea Poloniei între Soviete și Germania. Afirmativ 1 milion și jumătate Polonezi ar fi fost deportați de către Ruși, iar în groapa comună din pădurea Katyn ar fi fost aruncați peste 10.000 ofițeri polonezi. Faptul a provocat multă groază în rândurile Polonezilor refugiați, iscându-se chiar serioase disensiuni între aliați în legătură cu acest oribil masacru comunist.

† **Roza Cornelia Băian.** În Joia Patimilor, 22 Aprilie, ora 16, a închis ochii pentru totdeauna d-na Roza Cornelia Băian, soția preotului Serafim Băian din Margina, în anul al 63-lea din viață și într'al 47-lea de căsătorie.

Defuncta a fost fiica asesorului consistorial Ion Ionașiu, fost profesor la liceul „Șagună” din Brașov, și adus de fericitul Episcop Popasu să ocupe demnitatea de asesor — referent școlar la eparhia Caransebeșului; bunica sa a fost fiica protopopului Gherman din Brașov, familie înrudită cu mulți intelectuali și negustori brașoveni de frunte. În Caransebeș a primit o educație îngrijită și a urmat cursurile preparandiei ortodoxe române până ce s'a măritat cu teologul Serafim Băian și s'a așezat în străvechea parohie Margina, așteptându-o acolo o viață încordată de muncă spre binele obștesc.

Solemnitatea înmormântării s'a petrecut în cadre mărețe, luând parte întreaga comună, ba și delegați din satele învecinate: Zorani, Sintești, Coșava, Coșteul de Sus, Nemeșești. De față erau reprezentanții autorităților de plasă, ai notarlatelor, ai școlilor, și ai fabricii locale.

Prohodul a fost oficiat de un sobor de șase preoți: Alex Popovici, Dim. Nicoară, Al. Gruia, Ion Șerban și Ion Bucșa asistați de cantori și corul școlilor locali.

Cuvântarea deasupra mormântului cu deslegările a fost rostită de preotul Dim. Nicoară, care cu un glas plin de emoție a evocat momentele mai însemnate din viața acestei alese figuri de preteasă, conducătoare de sat. Lacrimi abundente au fost stoarse asistenței numeroase în urma acestui panegiric mișcător.

Răposata preteasă Roza Cornelia Băian, a fost o femeie cultă, bună creștină și demnă soție de preot,

iar contribuția ei la înălțarea majestoasei clădiri a sf. biserici din Margina este foarte însemnată.

Defuncta s'a achitat anonim, fără să se pună în evidență, fără laude și fără exaltarea meritelor personale, de toate obligațiunile de câte atârna alături de mult programul unei comunități și chiar vredniciei pastorale ale unui preot. Nimănui nu-i pot scăpa însușirile distinse și meritele prețioase ale unanim regretatei preotese.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

COMITETUL ȘCOLAR AL ȘCOALEI NORMALE DE ÎNVĂȚĂTOR
„IOAN POPASU” DIN CARANSEBEȘ.

Nr. 1502/943.

CONVOCARE

Domnii membri ai Adunării Generale depe lângă Școala Normală de Învățători „Ioan Popasu” din Caransebeș sunt rugați a lua parte la ședința care se va ține în ziua de **2 Mai 1943, la orele 11¹/₂** în cancelaria școlii:

Ordinea de zi.

1. Aprobarea proiectului de buget pe exercițiu financiar 1943/44.
2. Prezentarea contului de gestiune pe ex. 1942/43
3. Prezentarea conturilor de gestiune pe exercițiile financiare 1940/41, 1941/42.
4. Eventuale propuneri.

Intrucât în ziua de 2 Mai 1943 nu se vor întrun membrii în număr reglementar, Adunarea Generală se va ține în ziua de **9 Mai 1943, la orele 11¹/₂**, cu orice număr de membri prezenți.

Caransebeș, la 21 Aprilie 1943.

Președinte:

Secretar:

Dr. I. Rădulescu

Ilie Orzescu

EUGEN SPANG

— AURITOR DIPLOMAT DE BISERICI —

TIMIȘOARA III. Str. Odobescu Nr. 63.

Primește aurirea de orice ornamente bisericesti cum și vopsirea și marmorarea cu preț moderat.

3-12